

వా జ స నే యీ స ం ధ్యా

యజ్ఞో ప వీ త ధా రణ క్ర మ ము

అపమ్య, సంకల్ప్య, ఏవంగుణవిశేషణ విశిష్టాయాం, కుభతిభౌ, శ్రీకూన్, గోత్రః, నామదేయః, దర్మపత్నీసమేతః, శ్రీమతః, గోత్రస్య. నామదేయస్య, దర్మపత్నీసమేతస్య, మమ, శ్రాతస్మార్త నిత్యకర్మానుష్ఠాన యోగ్యతాఫలనిర్ధర్థం, గాయత్రీ, సావిత్రీ, సరస్వతీ, దేవతాత్మక, నూతనయజ్ఞోపవీత దేవతాముద్దిక్య, తద్దేవతా ప్రీత్యర్థం, నూతనయజ్ఞోపవీత దేవతా వూణాం కరిష్యే:

ఓం ఆయం పురోభువస్తస్య స్రావోభావాయనోవసంతః ప్రాణాయనః గాయత్రీ వాసంతీః 1

గాయత్రీమావాహయామి.

ఓం ఉపయామ గృహీతోసిసావిత్రోసి చనోఘాశ్చనో మయి ధేహి తిన్వయజ్ఞంజన్వయజ్ఞపతిం భగాయసవిశ్రేత్వా 2

సావిత్రీమావాహయామి.

ఓం పావ కానన్సరస్వతీ వాతేతిర్వాడినీవతి, యజ్ఞం వష్టుధియా వసుః 3

సరస్వతీమావాహయామి.

ఓంయే దేవాసోదివ్యై కాదకస్థ పృథివ్యామద్యైకాదకస్థ, అపృక్షితో మహినైకాదకస్థ తే దేవాసోయజ్ఞమిమం జషద్వం 1

సర్వదేవతా అవాహయామి.

ఓం పునర్మనః పునరాయుర్మఅగాత్పువశ్చక్షః పునశ్రోత్రం మజి గాత్, పునః ప్రాణః పునరాత్మాను ఆగద్యైశ్వానరో అదట్టస్తనూపా అగ్నిర్మాపాతు దురితాదవద్యాత్ 1

వా జ స నే యీ స ం ధ్యా

గాయత్రీ దేవతాది సర్వదేవతృక, యజ్ఞోపవీతదేవతాం, సాంగాం, సాయుధాం, సావాహనామం, సశక్తి పతిపుత)పరివార సహితా యజ్ఞోపవీత దేవతా మావాహయామి॥ పూజయామి॥

యజ్ఞోపవీతమునకు పూజ చేయవలెను.

యజ్ఞోపవీత దేవతాయై నమః

ధ్యాయామి, ధ్యానం సమర్పయామి, ఆవాహయామి, ఆవాహనం సమర్పయామి, పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి, హస్తయోః, అర్ఘ్యం సమర్పయామి, ఆచమనీయం సమర్పయామి, స్నానం సమర్పయామి, స్నానానంతరం, కుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి॥ వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి, యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి, గంధం సమర్పయామి, పుష్పాని సమర్పయామి, ధూపమాఘ్రూపయామి, దీపం దర్శయామి॥ ధూప దీపానంతరం ఆచమనీయం సమర్పయామి॥ నైవేద్యం॥ భూర్భు-త్॥ సత్యం-మి॥ అమృతమస్తు, అమృతోపస్తరణ మసి స్వాహా నూతనయజ్ఞోపవీత దేవతాయై నమః, గుడశకల నైవేద్యం నివేదయామి॥ ఓం ప్రాణాయ స్వాహా, అపానాయ స్వాహా, వ్యానాయ స్వాహా, ఉదానాయ స్వాహా, సమానాయ స్వాహా, సచేతనదేవై స్వాహా, మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి, అమృతాపిద్ధానమసి, ఉత్తరా పోశనం సమర్పయామి, హస్తా ప్రక్షళయామి, పాదౌ ప్రక్షళయామి, ఆచమనీయం సమర్పయామి. తాంబూలం సమర్పయామి, కర్పూర నీరాజనం సమర్పయామి, మంత్ర పుష్పం సమర్పయామి, ఆత్మప్రదక్షిణం సమర్పయామి॥ మంత్ర హీనం క్రియాహీనం, భక్తి హీనం, మహేశ్వరీ, యత్పూజితం మయాదేవి పరిపూర్ణం తదస్తుతే. అనయా షోడశోపచార పూజయా చ భగవతీ, నూతన యజ్ఞోపవీత దేవతా సుప్రీతా సుప్రసన్నా వరదా భవతు॥

నూతన యజ్ఞోపవీత దేవతా ప్రసాదం శిరసా గృహ్ణామి॥

తతఃపారణం కరిష్యే.

వా జ స నే యీ స ం ధ్యా

యజ్ఞోపవీతం సంస్పృశ, జపేత్.

ఆచమ్య, సంకల్ప్య, ఏవం-శుభతిదా, శ్రీమాన్ గో-త్రీః శ్రీమ
తఃగోత్రస్య, మమ, శ్రోతస్మా...ర్థం గాయత్రీ సావిత్రీ సరస్వతీ దేవ
తాత్మక నూతన యజ్ఞోపవీత దేవతా ముద్దిశ్య, తద్దేవతాప్రీత్యర్థం ఏకై
కస్యనూతన యజ్ఞోపవీత ధారణం కరిష్యే॥

యజ్ఞోపవీతం దోసలితో పట్టుకోవలెను.

అస్యశ్రీ యజ్ఞోపవీత మిత్యస్య మంత్రస్య, ప్రథమం గాయత్రీ
ఛందః, ద్వితీయంత్రి ఘ్టప్పందః, తృతీయం జగతీ ఛందః. అత్రి వసిష్ఠ
భరద్వాజ జమదగ్ని విశ్వామిత్ర కణ్వ యాజ్ఞవల్క్యాదయో మహాము
నయః, గాయత్రీ త్రిఘ్టబనుఘ్టప్పందాంసి. ఋగ్యజుస్సాహభర్వణ వేదా
స్తత్వం, బ్రహ్మ విఘ్ట మహేశ్వరా దేవతాః నూతన యజ్ఞోపవీత ధారణే
వినియోగః ఓం అథకాత్యాయనేతి హోవాచ నవతంతుః ప్రజాపతిర్దేవతా,
గాతమాతే యో వసిష్ఠాఋషయః, గాయత్రీ ఛందోయమౌంకారం, ప్రథ
మాధిదైవత్యం, ద్వితీయస్యాగ్ని దైవత్యం, తృతీయగ్ సర్పాధిదైవత్యం
చతుర్థం నైవస్వతోయం పంచమాః పితృదైవత్యోభవతి॥ ఋతుః ప్రజా
పతిర్దేవతా, సప్తమీం వాయుదైవత్యం యమస్యాష్టమీగ్ సూర్యస్యనవ
మీగ్ సర్వస్యాధిదైవత్యోభవతి॥ యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం ప్రజా
పతేర్యత్సహజం పురస్తాదాయుష్య మగ్ర్యం ప్రతిముంచ శుభ్రం యజ్ఞోప
వీతం బలమస్తు తేజః ఇతిసర్వేదేదా అవిశంతి సర్వే వేదా అవిశంతి కర్మ
కాండోయం భవతి జ్ఞానకాండో యంభవతి యసవంవేద॥ ఆచమ్య కేళ-
-హా॥ శ్రీ కృష్ణాయనమః॥ యజ్ఞోపవీతం పరమపవిత్రం ప్రజాపతిర్యత్స
హజం పురస్తాదా యుష్యమగ్ర్యం ప్రతిముంచ శుభ్రం యజ్ఞోపవీతం
బలమస్తు తేజః ॥

ఓ సార్లు వేసుకోవలెను.

ఇతి మంత్రేణ ఏకైకస్య యజ్ఞోపవీత ధారణం కుర్యాత్

వా జ స నే యీ స ం ధ్యా

ఆస్మిన్స్వమయేమంత్ర తంత్ర స్వర వర్ణలోప ప్రాయశ్చిత్తార్థం
నూతనయజ్ఞోపవీతే మంత్రసిద్ధ్యర్థం, యథాశక్తి గాయత్రీ మంత్రజపం
కరిష్యే॥

ఓం దేవాగాతు విదోగాతు మిత్వాగాతుమిత, మన సస్పత ఇమం
దేవ యజ్ఞస్వాహా వాతేధాః॥ ఆసేనమయా కృతేన గాయత్రీ సావిత్రీ
సరస్వతీ దేవతాత్మః నూతనయజ్ఞోపవీత ధారణ సమయే, యథాశక్తి
గాయత్రీమంత్ర జపేన, భగవాన్ సర్వాత్మకః ఏతత్సర్వం శ్రీపరమేశ్వ
రార్పణమస్తు ॥

ఈ మంత్రముచే పాత యజ్ఞోపవీతము తీసివేయవలెను.

—* జీర్ణ యజ్ఞోపవీత విసర్జన మంత్రం *—

యజ్ఞోపవీతం, యది జీర్ణవంతం, వేదాంతవేద్యం, పరబ్రహ్మ
మూర్తిం, ఆయుష్యమగ్ర్యం, ప్రతిముంచ శుభ్రం, జీర్ణోపవీతం నిన్యజ్ఞామి
తేజః॥ ఇతి మంత్రేణ విస్ఫుజేత్, ఆచమ్య :

యజ్ఞోపవీత ధారణ క్రమము సంపూర్ణము.